

Сергій Тримбач,
кінокритик, старший науковий
співробітник Інституту мистецтво-
знавства, фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського НАН України,
голова Національної спілки
кінематографістів України

Колеги, я перепрошую, але сподіваюсь, що ви зрозуміли, чому я нервово відреагував на єдиного представника влади в цій аудиторії? Що він нового сказав, цей заступник голови Комітету з інформаційної політики? Ви чули: мовляв, треба дивитися так, як єсть, а єсть так, що поки ми не звільнимо ту територію танками, то доти нічого не зміниться в інформаційній сфері. В Ічні (Чернігівщина) вже

відключили один канал, чи можливо всі вже відключили? Проте представник Комітету по радіо і телебаченню, який за це мусить відповідати, про це нічого не знає. Приїхала щойно одна моя знайома з Донбасу, каже, як можна щось змінити, якщо до 70 % людей орієнтовані на Москву тому, що проукраїнської інформації нема, що існує один український канал, проти якого працює сто російських. Як може змінитися свідомість, якщо вам зранку до вечора нав'язують інформацію з голосу Москви?

Кіно в Україні як фаховий трест не є фаховим, бо власне українське кіновиробництво не фінансувалося 25 років. І знову оці ось заяви, що лише танками звільнимо Донбас. Що ми звільнимо, якщо влада армію по-справжньому не озброює; люди перебувають в полоні російської пропаганди, а на противагу нічого не дається? Почитайте інтерв'ю Є. Марчука, подивіться, що Росія робить? Захопила Крим, зразу пішла інформаційна, освітньо-пропагандистська робота в кілька етапів: одна лінія, друга, третя, четверта. Що роблять державні відомства України? Нічого!

Щодо кадрової політики: як можна призначати Міністром оборони людину, яка по-дитинному легковажно заявляє: «Зустрінемося на параді в Севастополі». Що це за легковажність? Вся кадрова й професійна робота була зведена до пустої демагогії. Здається, що нарешті щось трошки починає доходити до влади: нещодавно я почув від Президента, що кіно — це теж складова оборонного комплексу. Як це не парадоксально, але за часів Януковича почали були фінансувати кіно. Кажуть, що йому син пояснив, що він увійде в історію, коли буде підтримувати культуру, й кіно зокрема. Хоча б була така мотивація! За цієї нової влади практично зупинене все, і телевізійне виробництво в тому числі. До речі, зараз, завдяки Миколі Княжицькому, телевізійники почали трохи ворухитися: виписали новий законопроект про підтримку кіно. Дивно те, що в ньому вже не обов'язковим є виробництво фільмів українською мовою. Зверніть увагу, ті серіали, які зараз ідуть, навіть якщо вони в Україні зроблені, вони не озвучені українською

мовою. Тут треба зрозуміти просту річ: і кіно, і телевізійне кіно в першу чергу (тому що більшість це дивиться) має працювати на формування громадянина! Якщо цього не буде, якщо взагалі не буде побудована належна національна гуманітарна політика, то про яку перемогу на Донбасі говоримо? Проти нас повстав не просто ворог, а підступний ворог, який удосконалював свої методи ще з часів Російської імперії; це колосальна професійна імперіалістична традиція. Я періодично переглядаю російське телебачення, слід визнати, що це професійно зроблене телебачення, якому ми поступаємося. Тому програємо по всіх напрямках! Ясно, що за короткий час всього не зробиш, але треба хоча б почати, нічого саме собою не робиться. Продюсер «1+1» Роднянський розповів мені про свої враження від роботи російської Ради з кіно (він був її членом). Уявіть собі, що і досі там є така рада, яку очолює президент Путін, який і керує цим кінопроцесом. Оцінюючи роботу цієї ради, Роднянський каже: там так все «по ділу», чітко, конкретно і професійно. Говорю про це, щоб всі зрозуміли, що проти нас працює колосальна пропагандистська машина. А ми збираємося лише танками радянського виробництва відвоювати наші території?! Треба зрозуміти просту річ, що не можна у наш час лише автоматами виграти війну! У сучасному світі інформаційних технологій можна виграти, тільки поєднуючи сучасне озброєння з новітніми технологіями, в тому числі і у сфері культури й інформації.

Ганна Скрипник: Дякую, Сергію Васильовичу! Ми запросили на наш захід міністра культури В. Кириленка. Сьогодні він відповідає за кіно й культуру в цілому. На жаль, він не зміг прийти. У Росії, Польщі, Прибалтиці та Словаччині свою культуру, своє кіно й свої Академії та науковців влада підтримує, а чинна українська влада поки що не вважає ці сфери пріоритетними у своїй діяльності. Тому й не дивно, що діячі культури, митці і наукова молодь масово виїжджають з України.

Галина Корбич: Коротенька репліка. Сергію Васильовичу, це такий штрих на те, що Ви сказали. З Майдану вела репортажі на польському телебаченні молода і дуже талановита кореспондентка (першої програми польського телебачення). Вона вела повністю репортаж: причому не володіючи українською мовою, вона або англійською розмовляла, або російською. Її за це признали журналісткою року. Але вона сказала, що коли вона поїхала на два дні в Москву і подивилася там телебачення, то мало сама не повірила тому, що там показували, бо дуже професійно все зроблено, особливо інформаційні блоки. Це при тому, що вона була свідком Майдану і знала правду. А уявіть собі тих, хто на Майдані не був?! Інформаційний простір — це надзвичайно важливо! Росія (те, що я знаю) дає цілодобово ідеологічно оброблену інформацію на семи мовах світу, в тому числі і в Польщі.

Ганна Скрипник: Шановні друзі! У цій адиторії присутня велика група науковців-етнологів ІМФЕ — організаторів сьогоднішнього заходу. Результати їхніх етнологічних експедиційних досліджень останнього десятиріччя на Сході і Півдні України надзвичайно важливі з погляду документування етно-культурних реалій

цього регіону, адже вони засвідчують домінування українського етнічного компонента в усіх східних і південних областях. Пропоную (бодай у дискусійному форматі нашого Круглого столу під рубрикою «Обговорення доповідей») заслухати думки представників етнологічної науки з приводу порушених проблем. Гадаю, що їхня інтерпретація подій на Сході України за експедиційними матеріалами, статистичними й етнологічними відомостями дозволить поглибити джерельну складову та розкрити глибинні причини дестабілізаційних процесів у країні.

Запрошую до слова етнолога, професора Валентину Борисенко.

ІМФЕ